

รายงานฉบับวิชาการ การประชุมวิชาการ (Proceedings)

ISBN (e-0000) 978-974-69-2437-5

การประชุมวิชาการระดับมัธยมศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับประเทศไทย ครั้งที่ 1

21st Century Skills ของบัณฑิตยุคใหม่ในยุค Vital Disruption

7 มกราคม 2564

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

02-525-3505

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์มาลินี จุโทปะมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา รักการศิลป์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จีวัฒนา

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม
รองศาสตราจารย์ ดร. เอกฉันท จารุเมธีชน
รองศาสตราจารย์ ดร.สารภี วรรณตรง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คำภีร์ภาพ อินทะนุ
อาจารย์ ดร.สุธีเกียรติ์ ผอศสูงเนิน
อาจารย์กุริสา วัชรเรนทร์วงศ์

ลิขสิทธิ์ 2564

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
439 ถ.จิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์: 6644-611-221 ต่อ 4001
แฟกซ์: +6644-612-858
เว็บไซต์: www.http://husoc2018@bru.ac.th

พิมพ์ออนไลน์ครั้งแรก: เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
439 ถ.จิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์: 6644-611-221 ต่อ 4001
แฟกซ์: +6644-612-858
เว็บไซต์: www.http://husoc2018@bru.ac.th

คณะกรรมการกองบรรณาธิการ (Editorial board) รายงานสืบเนื่องจากการประชุม

รองศาสตราจารย์ ดร. เอกฉันท จารุเมธีชน	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สารภี วรรณตรง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ รองประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการ
อาจารย์ ดร.สุธีภักดิ์ ผ่องสูงเนิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คำภีรภาพ อินทะนุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการและเลขานุการ
อาจารย์ภูริสา วัชรนทร์วงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับปริญญาครี ครั้งที่ 1
 "21st Century Skills ของบัณฑิตพันธุ์ใหม่ในยุค Viral Disruption"
 การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation)
 ณ บริเวณห้องโถง 2 อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (อาคาร 25 ชั้น 1) เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป
 ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอ: อาจารย์องชัย สิโลภณ / อาจารย์ ดร.สำราญ อูระตา

*****

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
17	HS-0094	10.00 - 10.12	พัฒนพล ทองประสาน	ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ	https://meet.google.com/agq-yntf-qia
18	HS-0095	10.12 - 10.24	ทรงเกียรติ นันกระโทก	ความพึงพอใจของประชาชนต่อกระบวนการแก้ปัญหาเสียดัดในเขตเทศบาลตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	
19	HS-0096	10.24 - 10.36	ชนายุทธ ทองรักศรี	ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	
20	HS-0097	10.36 - 10.48	เกตุวิภาดา บุคดา	การมีส่วนร่วมอนุรักษ์และการสืบสานการทอผ้าไหมของชุมชนสายยาว ตำบลสูงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	
21	HS-0098	10.48 - 11.00	คุณากร ชินพาส	ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต่อการใช้บริการศูนย์อาหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	
22	HS-0099	11.00 - 11.12	กิตติสาร วุประโคน	ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	
23	HS-0063	11.12 - 11.24	อาริญา พันธุ์สุวรรณ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
24	HS-0086	11.24 - 11.36	รัฐพงษ์ คำแพง	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	https://meet.google.com/argq-yntf-qia
25	HS-0088	11.36 - 11.48	ปริญญา ไทยสืบชาติ	ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการมาตรการป้องกันในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในยุคโควิด19 หมู่บ้านโคกใหญ่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	
26	HS-0089	11.48 - 12.00	กฤษฎา บุญรอด	การศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการน้ำประปา ในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	
27	HS-0100	13.00 - 13.12	เสกสรร หนั่นนอก	การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชุมชนกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์	
28	HS-0090	13.12 - 13.24	มนตรี พิรุณ	การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเทศบาลตำบลพลพลาชัย อำเภอพลพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ	
29	HS 0002	13.24 - 13.36	กิตติศักดิ์ เจริญรัมย์	ถอดบทเรียน Young Smart Farmer ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์	
30	HS-0054	13.36 - 13.48	ธนิศา นันทวน	คุณลักษณะนักทรัพยากรมนุษย์ในยุค 2020 ตามความต้องการของตลาดแรงงาน กรณีศึกษา นักศึกษาทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	
31	HS-0108	13.48 - 14.00	อารยา มุสิกกา	การศึกษาอาหารเสริมต่างชนิดกันที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของเห็ดฟางในตะกร้า	

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
กรณีศึกษา ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

Factors Affecting the Performance of Public Health Volunteers: The Case Study of
Hin Khon Subdistrict in Lam Plai Mat District, Buriram Province

อาริญา พันธุ์สุวรรณ¹ / เปมณีย์ ฉวีวงษ์² / ธนกฤต พินัยรัมย์³/ณัชชา วงษ์สองชั้น⁴/
รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์⁵ / กิตติกร ฮวดศรี⁶ / ชนิมาถ ทิพย์อักษร⁷ / ธีรรัตน์ สอนน้อย⁸

Ariya Pansuwan¹ / Pemmanee Chaweewong² / Thanakrit Phinairam³

Natcha Wongsongchan⁴ / Rapheephan Phonginwong⁵ /

Kittikorn Huadsri⁶ / Chaninat Thipaksorn⁷ / Teerarat Sonnoy⁸

¹⁻⁸ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Human resource management Program, Faculty of Management Sciences, Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จำนวน 170 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยใช้สถิติพรรณนาวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าถดถอย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน, ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Abstract

This research aimed to study 1) factors of knowledge and working skills affecting the performance of the village health volunteers case Study of Hin Khon Subdistrict, Lam Plai Mat District Buriram Province 2) Communication factor affecting performance of village health volunteers case study of Hin Khon Subdistrict, Lam Plai Mat District, Buriram Province. This research is a quantitative research. The sample group was 170 community health volunteers of Hin Khon Subdistrict, Lam Plai Mat District. The research tool was a questionnaire using descriptive statistics to analyze percentage, mean, standard deviation, and the regression analysis. The research results were found that factors of knowledge and work skills and communication factors affecting the performance of the village health volunteers case study of Hin Khon Subdistrict Lam Plai Mat District, Buriram Province with statistical significance at the level of 0.01.

Keywords: knowledge and work skill, communication, performance of public health

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ของประเทศไทยได้มุ่งเน้นนำนวัตกรรมมา และส่งเสริมให้นำนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเหลื่อมล้ำน้อยลงและให้ ประชาชนในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสาธารณสุข เพราะสุขภาพร่างกายที่ แข็งแรงของประชาชนทุกช่วงวัยจะนำมาสู่พื้นฐานในการพัฒนาด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ซึ่งเป้าหมายของด้านสาธารณสุขนั้นครอบคลุมเกี่ยวกับสุขภาพของคนไทยมีแนวโน้มดีขึ้น เช่น อัตรา การตายจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง อัตราการฆ่าตัวตายน้อยลง การตั้งครรภ์ก่อน 15-19 ปีลดลง รายจ่ายเกี่ยวกับด้านสุขภาพลดลง และผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในบ้านมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560).

อย่างไรก็ตามในช่วงเดือนมกราคม 2563 เป็นต้นมาได้มีการเกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ไปทั่วโรค และแหล่งแพร่กำเนิดและการแพร่เชื้อโรคดังกล่าวมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชน จีน และต่อมาในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลประเทศไทยได้มีนโยบายระดับประเทศ ส่งเสริม การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดรวมถึงระดับชุมชน หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรมในการ

ป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ในระดับชุมชนได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน บุคลากรด้านสาธารณสุขซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น ในบริบทของ จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งมีการคมนาคมติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นศูนย์กลางจังหวัดที่เป็นเส้นทางเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกจังหวัดหนึ่ง ทำให้ความเสี่ยงในการกระจายของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในเขต รอยต่อระหว่างจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมามีโอกาสเกิดการแพร่เชื้อโรคดังกล่าวสูง ดังนั้น ภารกิจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านถือเป็นบุคลากรที่จะช่วยให้การดำเนินงานของ กระทรวงสาธารณสุขระดับชุมชนมีการขับเคลื่อนเพื่อป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 มี ประสิทธิภาพ โดยบุคลากรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้นในปัจจุบันจะต้องมีการอบรมและให้ความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านโดยที่องค์กร บริหารส่วนตำบล หน่วยงานด้านสาธารณสุขระดับอำเภอ และระดับจังหวัดได้มีการจัดกิจกรรมให้ ความรู้ การฝึกทักษะด้านการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์, 2563)

นักวิชาการด้านการจัดการได้กล่าวว่าการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการกำจัดการแพร่เชื้อ ไวรัสโควิด 19 นอกจากการใช้หลักการด้านวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์แล้ว เทคโนโลยีนวัตกรรมที่ จะมาสนับสนุนในการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขให้มี ประสิทธิภาพนั้นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญ และจากการที่ได้ศึกษาด้านการ บริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันไวรัสโควิด 19 จะพบว่าเขตพื้นที่ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการคัดเลือกให้เป็นพื้นที่ที่มีการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพและเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ตำบลใกล้เคียง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้เพื่อได้ทราบ แนวทางการปฏิบัติงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตพื้นที่หินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์เพื่อทำให้เกิดองค์ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อพื้นที่อื่น จึงนำมาสู่การวิจัยครั้งนี้โดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) วิจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
- 2) วิจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้มีการทบทวนวรรณกรรมซึ่งพบว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรจะมีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกในองค์กรจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองที่ดีขององค์กร นั่นก็คือ แนวคิดพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองที่ดีขององค์กร ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือ การสำนึกในหน้าที่ การให้ความช่วยเหลือ การมีน้ำใจและการมีความอ่อนน้อม (Organ, 1991) ดังนั้น หาก บุคลากร ในองค์กรเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวก็จะทำให้ผลลัพธ์ของงานออกมาเป็นเชิงบวก ดังนั้นในการศึกษานี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นบุคลากรที่ดีมาใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการวิจัยในครั้งนี้และได้นำกรอบแนวคิดของนักวิจัยที่ได้เคยศึกษามาก่อน โดยได้กล่าวว่าบุคคลจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่องาน มีความภูมิใจในงานที่ปฏิบัติ นอกจากนั้นจะมีความตระหนักเสมอว่าตนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าขององค์กรจะต้องให้ความสำคัญและประโยชน์ขององค์กรมาก่อนซึ่ง การบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเมื่อได้บุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานแล้วจะต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและประโยชน์ที่ได้จากการทำงานให้กับพนักงาน และการที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีการติดต่อสื่อสารข้อมูลซึ่งในปัจจุบันนวัตกรรม เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการประสานงานที่ดีทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาจึงนำมาสู่กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลหิน โคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และสรุปตัวแปรหลักได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน คือ ระดับความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีความตระหนักต่อการหาความรู้เกี่ยวกับงานด้านการให้บริการสาธารณสุขแก่สมาชิกในชุมชน และเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข ได้มีนโยบายให้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งได้แก่ ความรู้ด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัย สภาพแวดล้อมในชุมชน การป้องกันโรคต่างๆ ที่มากับพาหะเช่น ไข่เลือดออกมาจากยุงลาย การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การป้องกันไวรัส โควิด 19 เป็นต้น รวมถึงทักษะความชำนาญในการส่งเสริมสุขภาพของผู้อายุในชุมชน

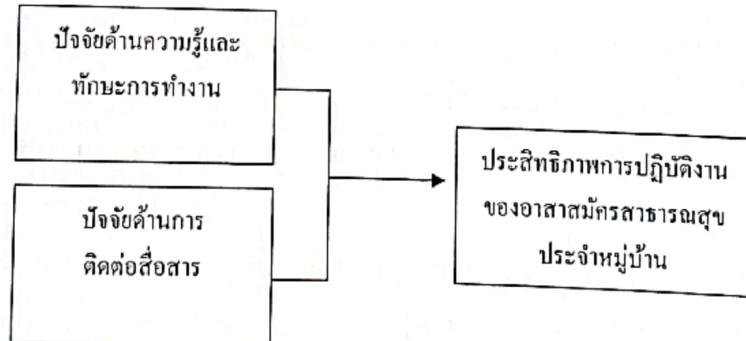
2. ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร คือระดับทักษะการสื่อสารข้อมูลระหว่างกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลหิน โคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีการสื่อสารข้อมูลผ่านสารสนเทศ เช่น แอปพลิเคชัน ไลน์ เฟสบุ๊ค เพื่อประสานงานเกี่ยวกับการอบรม ข้อมูลความรู้

เกี่ยวกับงานสาธารณสุข และแนวทางการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่จะต้องติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คือ ระดับความสามารถในการปฏิบัติงานที่แสดงผลลัพธ์จากสภาพแวดล้อมของชุมชนมีความเหมาะสม ถูกสุขอนามัย สมาชิกในชุมชนได้รับการความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อให้สุขภาพะดี อัตราการเจ็บป่วยเกี่ยวกับไข้เลือดออก โรคเบาหวาน การขาดสารอาหารในเด็ก น้อยลง ผู้สูงอายุในชุมชนมีการออกกำลังกายตามกิจกรรมที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านแนะนำ สมาชิกในชุมชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ดังนั้น จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้จำนวน 3 ตัว คือ (1) บัณฑิตด้านความรู้และทักษะการทำงาน (2) บัณฑิตด้านการติดต่อสื่อสาร (3) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ฉะนั้น จึงเป็นที่มาของสมมุติฐานในการวิจัย ดังนำเสนอกรอบแนวคิดและสมมุติฐานการวิจัยตามภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย :

สมมุติฐานที่ 1 : บัณฑิตด้านความรู้และทักษะการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานที่ 2 : ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลหินโคน
อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลหินโคน จำนวน 170 คน ซึ่งในการศึกษานี้ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมด 170 คนมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ (3 พฤษภาคม 2563) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้กลุ่มประชากร จำนวน 170 คน

2. เครื่องมือวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมี เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แบบสอบถาม และแบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นเครื่องมือมาตรวัดตัวแปรจำนวน 3 ด้าน คือ (1) ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้และทักษะของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน เกี่ยวกับงานด้านการให้บริการสาธารณสุขแก่สมาชิกในชุมชน (2) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารข้อมูลระหว่างกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ (3) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่แสดงผลลัพธ์จากสภาพแวดล้อมของชุมชนมีความเหมาะสม ถูกสุขอนามัย สมาชิกในชุมชนได้รับการความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อให้สุขภาพที่ดี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

การตรวจสอบเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรง แบบสอบถามได้ทำการส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ตรวจสอบและมีค่า IOC โดยรวมทั้งฉบับ = 0.82 นอกจากนี้แบบสอบถาม จำนวน 30 ชุดได้ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ สมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุข

ประจักษ์ศิลปาคมและบัณฑิตการศึกษาระดับบัณฑิต อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และได้ค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของกรอนบาก ค่าอยู่ระหว่าง 0.766-0.819 และค่าความเที่ยงตรง ดูค่าน้ำหนักปัจจัย ระหว่างระหว่าง .566-756 (Nunnally, J. C. & Bernstein, I.H. : 1994)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีการรวบรวมเอาไว้แล้ว อาทิหนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ วารสาร และสื่อสิ่งพิมพ์

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่เข้าร่วมประชุมสัมมนาการรณรงค์ป้องกันไข้เลือดออก ซึ่งจัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในวันที่ 2 มิถุนายน 2563

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน วิเคราะห์สมการถดถอย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรก่อนที่จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งพบว่าค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรในการศึกษาเป็นดังนี้ความรู้และทักษะการทำงาน มีค่าสหสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เท่ากับ ($r = .226, p < 0.01$), การติดต่อสื่อสาร มีค่าสหสัมพันธ์กับความรู้และทักษะการทำงาน เท่ากับ ($r = .166, p < 0.01$), การติดต่อสื่อสาร มีค่าสหสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เท่ากับ ($r = .175, p < 0.01$) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งหมดในการศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อกำหนดหรือต่ำกว่า 0.8 (Nunnally, J. C. and Bernstein, I. H.: 1994.) ไม่ทำให้เกิดปัญหา (multicollinearity)

ตารางที่ 1

การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์การถดถอย (Multiple Regression Analysis)

Model	Standardized	Unstandardized	Sig	Adjusted R	VIF
	Coefficients	Coefficients			
	Beta	Std. Error		Square	
Constant		1.760	.457		
ความรู้และทักษะ การทำงาน	.553*** (.075)	.036	.000		
การติดต่อสื่อสาร	.091*** (.068)	.024	.000	.201	1.771

ตัวแปรตาม ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

***p < .01 , a Beta coefficients with standard errors in parenthesis

ผลการวิจัย

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลทั่วไปของหน่วยวิเคราะห์ คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกเป็น เพศชาย มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และเพศหญิง มีจำนวนคน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 65.9% อายุ 20-25 ปี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 และอายุ 26-30 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และอายุ 31-35 ปี มีจำนวนคน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 และอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และอายุ 41-45 ปี มีจำนวนคน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และอายุ 46-50 ปี มีจำนวนคน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และอายุ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวนคน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม นั้น มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวนคน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนคน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวนคน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. มีจำนวนคน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 และระดับการศึกษาปริญญาตรี มี

จำนวนคน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 และระดับการศึกษาปริญญาโท มีจำนวนคน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และระดับการศึกษาปริญญาเอก มีจำนวนคน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

จากตารางที่ 1 จะอธิบายได้ว่าตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้รวมกันทุกตัวแปรสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 20.1 และการวิจัยครั้งนี้ตอบวัตถุประสงค์ การวิจัย ดังนี้ ดังนี้

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_1 = .553, p < 0.01$) ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_2 = .091, p < 0.01$) ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผล

การวิเคราะห์อิทธิพลความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ได้จากการตั้งสมมติฐานมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการทำงาน ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาดำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ นั้นการศึกษาที่ผ่านมาได้มีนักวิชาการกล่าวว่าการที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจะมีผลการปฏิบัติงานที่ดีมีประสิทธิภาพนั้นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเหล่านี้จะต้องมีเจตคติที่ดีต่องาน มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และเข้ารับการศึกษาอบรมทักษะด้านสาธารณสุข การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ก็จะทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดี นอกจากนี้การวิจัยของยุทธนา แบนคาย (2561 : 153) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย ซึ่ง

การศึกษาพบว่า การรับรู้บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และมีความพึงพอใจ
ฟื้นฟูความรู้ความสามารถให้ได้มาตรฐานงานสาธารณสุขมูลฐาน 8 องค์ประกอบก็จะทำให้การ
ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้อาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้านหากได้รับการสนับสนุนทางสังคม รวมทั้งได้รับแรงจูงใจก็จะทำให้การ
ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษาตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
สอดคล้องกับการวิจัยของกณิศ หนูพลอย (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการ
ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดพัทลุง ซึ่งพบว่าการติดต่อสื่อสารการสร้าง
ความสัมพันธ์ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน การให้
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลซึ่งกันและ
กันก็จะทำให้เกิดองค์ความรู้และส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน และในทำนองเดียวกันการวิจัยของ เอกรินทร์ โปตะเวช และคณะ (2551) ได้
ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย และพบว่า การที่มีการ
สร้างความสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจ การสื่อสารข้อมูลเพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
หมู่บ้าน ได้มีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยในการสื่อสารข้อมูลกับ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านก็จะทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความเข้าใจ
บทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน

อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ และการวิจัยนี้ได้้นำแนวคิดเกี่ยวกับ
แนวคิดพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองที่ดีขององค์กร (Organ, 1991) ซึ่งอธิบายได้ว่าหากอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นผู้ที่มีความเสียสละ ช่วยเหลือ และตระหนักในหน้าที่และบทบาทการ
เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ก็จะมีควมรับผิดชอบในการเข้ารับการฝึกอบรมตาม
กิจกรรมและนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข การตระหนักต่อการพัฒนาความรู้และการพัฒนา
ความสามารถในด้านสาธารณสุข ก็จะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้มาตรฐาน และ
นอกจากนี้การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นการติดต่อสื่อสารถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ
โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารที่เกิดความรวดเร็วและส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตาม

สถานการณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ และเฟสบุ๊คถือว่าเป็นช่องทางที่ทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุป

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ทราบว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนั้นจะต้องเกิดจากการมีความรู้และการมีทักษะ นอกจากนั้นการติดต่อสื่อสารถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ การศึกษานี้มีแนวคิดพฤติกรรมการณ์เป็นทอเมื่อมีลักษณะองค์การ (Organ, 1991) อธิบายกรอบแนวคิดในการศึกษานี้จะเห็นได้ว่าหากองค์กรใด หรือหน่วยงานใดที่มีบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและมีความรู้ในการทำงานแล้วก็จะทำให้ผลการปฏิบัติงานขององค์กรออกมาตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพการวิจัยนี้เป็นเพียงการวิจัยเฉพาะพื้นที่ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาศักยภาพด้านการบริการงานสาธารณสุขในพื้นที่อื่น การวิจัยในอนาคตควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ขั้นตอนการทำงาน วิธีการทำงาน และควรศึกษาในบริบทอื่น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้เป็นเพียงการวิจัยเฉพาะพื้นที่ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาศักยภาพด้านการบริการงานสาธารณสุขในพื้นที่อื่น การวิจัยในอนาคตควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ขั้นตอนการทำงานและควรศึกษาในบริบทอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพรณพงษ์อินทร์วงศ์ ที่ได้คำแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้

References

- คมิต หนูพลอย. (2553). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดพิจิตร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุษนา แยกกาย. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย*. *วารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา*, 19 (3), 146-155.
- เอกรินทร์ ไปตะเวช, เรืองยศ จันทร์สามารถ, เสาวลักษณ์ ไกศลกิตติอมพร และอุภาพร ภูภาศ. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวารคาม*, 2 (3), 265-273.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2560- 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric Theory*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Teece, David J., Pisano, Gary, & Shuen, Amy. (1997). *Dynamic Capabilities and Strategic Management*. *Strategic Management Journal*. Vol Vol. 18:7. 509-533 (1997).
- Organ, D. W., & Konovsky, M. (1989). *Cognitive versus affective determinants of organizational citizenship behavior*. *Journal of Applied Psychology*. 74(1), 157-164.